

sicer v Ljubnem pri Celju. Odgovor: Napravite takoj prošnjo za dopust in navedite vse razloge, ki jih navajate tukaj. Prošnjo naslovite na poveljstvo oddelka, kjer služi mož. Župana prosite, da jo potrdi in priporoča. Dobro bi bilo, ako bi Vam tudi okrajno glavarstvo potrdilo prošnjo. Ko je prošnja potrjena, jo pošljite možu, da jo predloži pri raportu. To je najkrajša pot, da se dobi dopust. — Isto velja tudi vprašalcem iz Središča in Dravinjske doline.

Zavoljo razdelitve sladkorja. Od Sv. Jurija ob Ščavnici se nam piše: V naši župniji imamo trgovino, katera nam noče dati več nego ¼ kg sladkorja na eno karto. Tudi odrezkov od kart za mesec marec nam ne vrne. Ali ostane odvisni sladkor trgovini, ne vemo. — **Odgovor:** Ker razdelitev sladkorja ni za celo Štajersko enako urejena, je najbolje, da vprašate pri okrajnem glavarstvu v Ljutomeru, ali Vaša trgovina prav ravna ali ne. Ker skoro povsod na Štajerskem dobijo sedaj okrajna glavarstva, ki se le količikaj pobrigajo za prehrano prebivalstva, dovolj sladkorja, tako da se mora za vse karte dobiti ves sladkor, se čudimo, da bi ravno ljutomerski okraj delal izjemo. Ako na okrajnem glavarstvu ne dobite povoljnega odgovora, pritožite se na cesarsko namestništvo.

Zavoljo moke. Iz slovenjgrškega okraja nam pišejo: Moja družina šteje 7 glav. Karti dobim 16. Na vsako karto dobim le 1 kg 40 dkg moke. Radi tega trpimo veliko pomanjkanje. Jaz sem že popolnoma oslabil in sem se vsled tega že dvakrat pritožil na okrajno glavarstvo v Slovenjgradu, a nisem nič opravil. Svojega lastnega zemljišča tudi nimam in moram vsled tega vse kupiti. Otroci so že tako oslajeni, da fant, kateri je poprej že hodil eno leto v šolo, ne more sedaj več v šolo, ker je postal vsled pomanjkanja bolan in sedaj ne more nič več iz svoje postelje. Bojim se, da bi mi še drugi otroci zboleli vsled tega. — **Odgovor:** Okrajna glavarstva so odredila, da se mora na vsako karto dati vsaj 2 kg moke. Ako Vam glavarstvo ne preskrbi dovolj moke, pa se obrnite naravnost na cesarskega namestnika grofa Claryja v Gradcu in mu pojasnite celo svojo zadevo.

Zavoljo domovinske pravice. Naša občina je pozvala trško občino Eggenberg pri Gradcu, da naj sprejme neko 70letno žensko, katera je pristojna v našo občino, a prebiva že nepretrgoma čez 20 let v Eggenbergu, v svojo domovinsko zavezo. Dasiravno smo poslali občini poziv s priporočenim pismom in smo ga dobro utemeljili, ne dobimo od egenberske občine v tem oziru nikakega odgovora, pač pa zahteva dotična občina, da moramo ženski dati podporo za ubožec, dasiravno jo dosedaj nismo podpirali. Mariborsko okrajno glavarstvo smo že prosili, naj podreaga pri višji politični oblasti, da se občino Eggenberg prisili k sprejemu dotične ženske v občinsko zavezo. Dosedaj se nismo dobili povoljnega odgovora. Kaj nam je storiti? — **Odgovor:** Pišite naravnost okrajnemu glavarju, kaj je z dotično zadevo. Pojasnite mu celo stvar in ga prosite, da predloži cel spis cesarski namestniji, katera bo prisilila občino Eggenberg, da sprejme dotično osebo v domovinsko zavezo. Ako pa občina odkloni Vašo prošnjo, pa imate pravico, da vložite priliz na cesarsko namestništvo.

Razne novice.

Na Gornjem Štajerskem plešejo. Dne 25. marca se je v Mürzzuschlagu na Gornjem Štajerskem 41letni črnovojnik-delavec Lenart Konrad zgrudil med plesom mrtvih na tla.

Tegetthoffove rokavice. Slavni admiral je očitel nekega viharnega dne mlademu častniku na ladji, da nima čistih rokavic. Častnik se je izgovarjal, da ni hotel mučiti ob takem vremenu svojega sluga s pranjem rokavic. Admiral Tegetthoff je vzel iz žepa lepo bele rokavice in jih je podal mlademu častniku z besedami: „Vzemite ta čas — opral sem jih sam.“

Gospodar. Stara indijska bajka pripoveduje: Mlad mož je prišel k svojemu očetu in vprašal: „Kdo je gospodar v hiši, žena ali mož?“ — Oče se je nasmešnil in je izročil sinu voz, dva konja in sto piščancev, rekoč mu: „Pojdi, moj sin, po svetu, ustavi se, kjerkoli vidiš zakonsko dvojico, in vprašaj, kdo je pri njih gospodar. Ako je žena, ji daj pišče, ako je mož, mu daj konja!“ — Mladi mož se ni vozil dolgo in ni izpraševal dosti, pa je bil že ob 99 piščet. Z zadnjim piščetom se pripelje pred kmetijo v samotni in vprašuje po navadi, držeč že pišče v roki. A kmet se odreže ponosno: „Gospodar v hiši sem jaz, to je vendar jasno.“ — Mladi mož je rahlo dvomil: „Mi dokažeš?“ — „No, seveda“, je trdil samozvestni kmet in je poklical ženo, ki je pritrdila vneto, da je mož gospodar v hiši. — „Zares?“ se je začudil mladi mož. „Izberi si konja, ti očini, srečni!“ — In kmet si je izbral rjavca. — „Vzemi ga!“ mu je vtil mladi mož in kmet je hitel izprezati konja. A žena je premotrla oba konja in je poklicala kmeta v stran. Ko sta se nekaj časa polglasno pogovarjala, je rekel kmet: „Bom pa le rajši vzel belca.“ — Naš mladi mož se je razjezil: „Tudi ti si ženski hlapec. Povsod gospodarji žena, skrito ali očitno. Pišče je za žensko, za moža je konj, a kje je mož?“ Dal je zadnje pišče in se vrnil s konji k očetu.

Najnovejša poročila

Iz uradnih poročil.

Ob Stohodu v Voliniji so naši dne 3. aprila zavzeli rusko mostišče Tobol in odvzeli Rusom veliko plena. Artilerijski boj postaja na ruski fronti živahnejši.

Na francoskem bojišču zahodno od kraja St. Quentin med Sommo in Oiso Francozi nadaljujejo svoje poizvedovalne napade. S krvavimi žrtvami so odkupili tla, katera so jim Nemci korakoma prepustili.

Domobranci — e kr strelec.

Dunaj, 4. aprila.

C. kr. domobranske čete se bodo odslej imenovale „c. kr. strelec.“

Vojška med Ameriko in Nemčijo.

Vašington, 3. aprila.

Severoameriški senatni odsek za zunanje zadeve je pritrdil vladni resoluciji, katera izjavlja, da se **Združene države že dejanski nahajajo v vojnem stanju z Nemčijo.**

Wilson zahteva, da Nemčija sprejme četverosporazumove mirovne pogoje.

Wilson je dne 2. aprila v severoameriškem kongresu med drugim izjavil, da hoče Severna Amerika svoja pomožna sredstva tako uporabiti, da bo Nemčija prisiljena, sprejeti pogoje za končanje vojne.

Rusija kliče Ameriko na pomoč.

Kakor poroča ruski list „Biršijeva Vjedomosti“, je ruski zunanji minister Miljukov brzojavil Wilsonu: „Združene države se naj kolikor mogoče hitro udeležijo vojske, ker bi to bilo v vojaškem in v drugih ozirih velike važnosti.“

Tožba proti vojnim oderuhom.

Skoraj vse banke, torej denarni zavodi, so si v vojski ustanovili blagovne oddelke, da lahko delajo dobičke z blagovnim trgovanjem. Tako tudi depozitna (hranilna) banka na Dunaju. Vojno ministrstvo je tej banki izročilo dobavo piva za armado. Banka je naredila pri tem dobiček čez 1 milijon K. Dunajsko državno pravdnštvo, ko je to izvedelo, je bilo pogumno dovolj, da je dvignilo tožbo proti voditeljem in uradnikom banke. Kot priče so v procesu nastopili tudi vojni minister Krobatin, finančni minister Spicmiller in justični minister Senk. Justični minister je odložil prej svoje ministrstvo, predno je šel pričati. Proces je vzbudil velikansko zanimanje, ker nam je pokazal, s kako lahkoto in brezvestnostjo si veliki kapital kopiči svoje premoženje. Državni pravdnik je neustrašeno in krasno bičal slabe strani sedanjega gospodarskega življenja. Rekel je: Vojni oderuh ni nič boljši, kakor vlomilec, cestni ropar in domovinski izdajalec, kajti tudi oderuh dela le za naše sovražnike. Vsa javnost je zadovoljna, da je dunajsko državno pravdnštvo poseglo enkrat tudi v kroge visokostojenih oderuhov. Razsodba se je razglasila večeraj, v sredo, dopoldne.

Razsodba je taka-le: Ravnatelj depozitne banke dr. Kranz je bil obsojen na 9 mesecev ostrega zapora in na 20.000 K denarne globe, njegovi pomagači dr. Freund na 9 mesecev strogega zapora in na 15.000 K denarne globe, Eisig Rubel na 3 mesece strogega zapora in na 10.000 K denarne globe in Felix na 6 mesecev strogega zapora in na 20.000 K denarne globe.

Ko je bila razsodba proti dr. Kranzu razglasjena, je ponudil njegov zagovornik sodišču pol milijona kron varščine (kavojje), da dr. Kranz ne bode pobegnil ter da ga sodišče ne vtakne takoj v zapor, ker je pripravljen ugovor. Sodisce se je pa izreklo, da sme ostati dr. Kranz do rešitve priglasenega ugovora le tedaj na prostem, če položi varščino (kavojjo) v znesku 1 milijona kron. Dr. Kranzevi pooblaščenici so izjavili, da se bo od sodišča zahtevana varščina ob 2 uri popoldne položila.

Mesto Brežice se na novo zgradi.

V Brežice je nedavno dospelo 200 vojakov in sicer zidarjev, tesarjev, opekarjev, kovačev, kjučavničarjev in težakov, da začnejo popravljati in graditi po potresu porušene in poškodovane hiše v Brežicah. Dosedaj se je nabralo za Brežice 100.000 K.

Dopisi.

Maribor. Dosedanje karte za mleko veljajo samo do danes, dne 5. aprila. Nove karte za mleko se izdajajo danes in naslednje dni dopoldne od 9.—10. ure v uradu za izdajo krušnih kart Elizabetna cesta št. 14. Stranke morajo prinesiti družinski seznam in krstne listke otrok. Ker se je izredno mnogo krav rekviriralo, je nastalo pomanjkanje mleka tako veliko, da odbor, ki razdeljuje mleko, dobi sedaj na dan namesto 1000, samo 400 l mleka.

Maribor. C. kr. okrajno glavarstvo nam piše: Vstop na železniški hodnik mariborskega glavnega in koroškega kolodvora je dovoljen brezizjemno samo potujočim civilnim osebam, ki imajo vozne liste in redne potne listine in sicer tik pred odhodom vlaka. Potniki civilnega stanu morajo, ne da bi se na železniškem hodniku mudili, zapustiti kolodvor skozi za civilne osebe določeni izhod, kjer se vrši pregledovanje potnih listin. Kdor nasprotno ravna, se kaznuje po cesarskem ukazu z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96. Okrajno glavarstvo ne izdaja več dovolilnic za vstop na železniški hodnik ter se s tem razveljavlja veljavnost dosedaj v ta namen izdanih poverilnic.

Studenec pri Mariboru. Nagle smrti je umrl dne 2. p. m. Janez Lah in sicer na potu v bolnišnico. Rojen je bil pri Sv. Petru pod Sv. gorami leta 1857. Bil je 20 let v Išču, pred 6 leti pa se je preselil v Maribor. Bil je na „Brandhofu“ nadmlekar. N. v m. p.!

Sv. Peter niže Maribora. Dekliška Marijina družba naznanja, da priredi na Velikonočni ponedeljek, popoldne po večernih, gledališko igro, ki bo predstavljala „Frančiško Rimsko“, ki je živela v času hude vojne. Igra je za sedajni vojni čas zares zelo primerna. Kot nameček k tej resni predstavi pa bo sledila še igra „Vesela najemnica“, ki bo nudila mnogo smeha in šale. Ves dobiček te igre je namenjen za uboge in trpeče brate in sestre, po potresu hudo prizadete Brežičane. Zato pridite v obilnem številu mladi in stari, domačini in sosedje! Vstopnina je 40 v.

Hoče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo v Hočah priredi na Velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne in ob 7. uri zvečer v lepih prostorih g. Pfeifer (kakor zadnjič) igro „Najdena hči.“ Vstopnina kakor zadnjič. K prav obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Hoče. Kmetška hranilnica in posojilnica v Hočah ima v nedeljo, dne 15. aprila, po ranem sv. opravilu svoj 7. redni občni zbor z navadnim dnevnim redom. Ako bi ta ne bil sklepčen, se vrši ¼ ure pozneje drugi, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev. K prav obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Silvnica pri Mariboru. Dne 21. sušca je došlo tukajšnjemu g. nadučitelju pretužno uradno poročilo, da je bil od granate v desno zgornje stegno zadet dne 19. marca njegov sin g. Pavel Pestevšek, enoletni prostovoljec-kadet, ter je po hudih mukah dne 24. marca v vojni bolnišnici umrl in bil na junaškem mirovdvoru v Proseku pri Trstu pokopan. Pokojni je še dne 23. marca pisal svoji materi, da je bil operiran in upa, da se kmalu vidimo v Mariboru. Bil je star 21 let in je lansko leto dovršil trgovsko akademijo v Gradcu. V družbi je rad zapel in zaigral na klavir, da so se razlili akordi v veseljih valovih po sobi. Bil si blag značaj. Sladko počivaj! Na svidenje!

Sv. Križ pri Mariboru. V sredo, dne 21. m. m., je od kapi zadet nenadoma umrl vrli tukajšnji kmet Anton Waldhuber, po domače Ilgič. Rajni je bil prvi občinski svetovalec in ud krajnega šolskega sveta pri Sv. Križu. Njegov veličastni pogreb v petek popoldne je bil jasen dokaz njegove splošne priljubljenosti daleč na okrog. Pokoj njegovi duši!

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 25. marca, smo pokopali najstarejšega župljana Janeza Ferk iz Ceršaka. Star je bil 97 let. Rajni je bil strio našega vrlega pristaša Franca Ferk in stari oče praporščaka Josipa Ferk. N. p. v m.!

Sv. Jurij v Slov. gor. Tukaj je dne 25. marca v Gospodu zaspal nadučitelj Peter Pavlin. Svetila mu večna luč!

Sv. Ana v Slov. gor. Dne 24. sušca smo pospremili k zadnjemu počitku veleposestnico, dobrosrčno Heleno Kurnik, p. d. Gajsar, v Frolahu. Vdova zapušča žalujočo hčer: sin Peter pa je med pogrešanimi. — Dne 25. sušca pa so še ostali zvonovi zapeli milo slovo dobremu in skrbnemu očetu Jakobu Rokavec, veleposestniku v Gornji Ročici. Njegov iskreno ljubljani sin Ferdinand je bil ena naj rjih žrtev grozne vojne v naši fari. Rajni zapušča žalujočo ženo in hčer ter sina Janeza, ki je oženjen in tudi zvesto služi cesarju in brani ogroženo našo milo domovino. Preostale obeh družin pa naj nad vse modri Bog tolaži in podpira. N. v m. p.!

Sv. Lenart v Slov. gor. Tukaj je pretekli teden umrl po daljšem bolehanju posestnik in fržan Janez Silec. Bil je zvest naš pristaša „Slovenec“ in so in telesom, mož krščanskega prepričanja. Ni ga nikdar ni skrival. Njegova hiša je bila vedno vzor slovenskih, krščanskih hiš, kjer vlada ljubezen in zadovoljnost, kjer se delo druži z molitvijo, kjer hudo in grehu ni mesta. Vsak prvi etek ali sako prvo nedeljo v mesecu si videl Sileca gotovo v sv.